

Svea samt Karl XII, Sång för skånska landtvärnet, Sång för Jämtlands fältjä...

Tegner, Esaias,

81 K a Br.

National Library
of Sweden

Yitt. Sv.
Fugler
(Pr.)
0

SKANDINAVISK NATIONAL BIBLIOTHEK.

Vol. 8.

No. 80.

Svenska Folkböcker No. 30.

SVEA

SAMT

KARL XII, SÅNG FÖR SKÅNSKA LANDTVÄRNET, SÅNG
FÖR JÄMTLANDS FÄLTJÄGARE, SKYTTHEN,
DET EVIGA OCH FRIDSRÖSTER.

SKALDESTYCKEN

—AF—

ESAIAS TEGNER.

MINNEAPOLIS OCH CHICAGO.
C. RASMUSSENS BOKHANDEL.

Issued Semi-Monthly. Annual Subscription \$6.00. June 8th, 1890.

Entered at Minneapolis Post-Office as second class matter.

FÖRBORCAD KRAFT

ELLER HEMLIGHETEN TILL FRAMGÅNG I KRISTLIGT LIF OCH
VERKSAMHET.

Af D. L. MOODY.

Detta är ett arbete, hvars innehåll är både lifvande och närande: det förra för svaga kristna, det senare för dem, som i sina hjertan önska få erfara "KRAFTEN från höjden". En alldeles ypperlig bok för hvar och en, som önskar förkofras i nåden. — Elegant inbunden. **Pris 60c.**

SEGERVINNANDE BÖN.

HVILKA ÄRO DESS HINDER?

Af D. L. MOODY.

Ett af innerlighet och allvar genomträngdt arbete, fullt af råd och vinkar rörande de hinder, som ställa sig i vägen för en segervinnande bön.

"Detta stora ämne har behandlats af apostlar, profeter och alle gode män under alla tidsåldrar; och min önskan med utsändandet af denna lilla bok är att uppmuntra Guds barn till att medelst bönen söka 'röra hans arm, som styr verden.'" (UTDRAG UR FÖRORDET.) — Elegant inbunden. **Pris 60c.**

HIMMELLEN

OCH HURU MAN SKALL KUNNA KOMMA DIT.

Af D. L. MOODY.

Herr Moody's starka tro och kraftiga hänförelse möta oss på hvarje sida i denna bok. (ADVOCATE.)

Det enkla, fullt skriftliga och för gemene man lättfattliga sätt, hvarpå hr. Moody förstått att behandla detta ämne, har i de mest berömmade ordalag framhållits af de mest framstående teologer både inom Europa och Amerika; och oräkneliga till det egentliga s. k. folket hörande massor ha alltid och allestädes lyssnat till honom med glädje. (CENTRAL BAPTIST.) —Elegant inb. **Pris 60c.**

TOLF VALDA PREDIKNINGAR.

Af D. L. MOODY.

Denna bok innehåller dessa särskilda predikningar, hvilka visat sig vara de nyttigaste och haft de största följder.

Ömsorgsfullt genomsedda af hr. Moody, bilda dessa predikningar en volym af valda och anslående tal och äro säkra att röna en stor afsättning. — Elegant inbunden. **Pris 60c.**

Sändas portofritt vid mottagandet af beloppet.

C. RASMUSSEN'S BOKHANDEL, 235 FIFTH AVE. SOUTH,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

"Nordiska Förbundet"

SVEA

SAMT

KARL XII, SÅNG FÖR SKÅNSKA LANDTVÄRNET, SÅNG
FÖR JÄMTLANDS FÄLTJÄGARE, SKYTTE,
DET EVIGA OCH FRIDSRÖSTER.

SKALDESTYCKEN

AF

ESAIAS TEGNÉR.

MINNEAPOLIS OCH CHICAGO.

C. RASMUSSENS BOKHANDEL.

SVEA.

SORD, som mig fostrat har och fädrens aska gömmer,
folk, som ärfvt hjeltars land och deras dygder
glömmer,

ur skuggan af min dal jag egnar dig en sång.
Dig söfver smickrets röst; hör sanningens en gång!
En annan sjunge fritt till våra tiders heder
om våra nya ljus och våra milda seder;
i yppig hvilas famn han fritt förakta må
de hjeltedar som flytt, den kraft han kallar rå.
För sorglös njutning född, för lekar blott och nöjen,
han läspe tidens lof och fire dagens nöjen.
En hvar sitt lynne har. Jag älskar dig ej tid,
som smilar öfver oss i falsk och veklig frid.
Mig gläder stormens sus och fädrens stora minnen;
jag älskar deras mod och deras höga sinnen,
då Nordens son ej än tog andras seder an
och njöt hvad jorden gaf, och tålte som en man.
Bort med den falska konst, som sinnets kraft förvekar,
och flärdens tomma prål och yppighetens lekar! —
Folk, som vid öknens barm växt opp och med besvär
en knapp och oviss skörd från frusen torfva skär;
som, strödt kring polens ring bland skogarna och
fjäll
upphugger, nattbetäckt, din bergning utur hällarna!

Hvad yra fattar dig? Du säljer utan blygd
ditt fria sjelfbestånd, din ära, ja din dygd
för tomma njutningar från fjärran stränder förda,
som suga landets märg och sinnets krafter mörda;
du härmar oförsynt och glömskt af fädrens lag
all Söderns veklighet och saknar dess behag.
Naturen lede dig. Hon gaf för skilda zoner
åt sederna sin färg, åt språken sina toner.
I Söderns paradys, der solens milda kraft
uppammar sjelfsådd skörd och kokar drufvans saft,
der himlen jemt är blå och i en evig sommar
orangens gull slår opp och lagerns krona blommar,
och mellan bäckars sorl och vestanvindars gång
sjelf språket smälter bort i lena toners sång:
der bjöd naturen sjelf den glada menskan njuta;
hon leder nöjets dans och knäpper sångens luta,
och lifvet fritt för sorg som för behofvens hot,
är yppigt som den jord, som blomstrar för din fot. —
Kring Roms besegrare, kring Odens ätteläggare,
hon gjutit isfyld våg och murat fjällens väggar;
utöfver snöklädd trakt med dristig hand hon satt,
det stormbebodda moln, den norrskens-lysta natt.
Se kring dig! Flammande kring fjällen fästet svänger,
utöfver forsens svall förvägna klippan hänger,
och skogen, hvart du går, omgjordande sin stig,
s'är hög och allvarsam och blickar ner på dig.
Här sjunker dal vid dal, der klyft på klyfta lastad
står opp, i hedendag af jättehänder kastad;
tätt öfver skuldran hän de höga stjernor gå;
i klippan växer jern, och männer deruppå.
Här vill naturen se det enkla, allvarsamma,
här vill i torftigt bo hon stora sinnen amma.
Här vandre fri och stolt bland fjellarna en ätt,

som sjelfmant gör sin pligt och kräfver ut sin rätt
 och i sin enfald vis, uti sitt armod ärad,
 omfamnar faran glad och döden oförfärad.
 Så växte fordom opp bland tallarna en slägt,
 som kufvat Österns våld och Söderns bäfvan väckt.
 O Sveas forna dar, o fädrens gudaminnen!
 I sekters långa natt I skynten och försvinnen.
 I sången lefven qvar! — Den tiden är förbi,
 då trygg som klippans rot, som himlens vind så fri,
 och närd utaf den skörd, som på hans täppa grodde,
 Europas segrare i Nordens hyddor bodde.
 För ära och för rätt, för kung och fosterland
 han slösade ej ord, men väpnade sin hand.
 Han plöjde fädrens jord och ärfde deras seder,
 såg glad i lifvet in och trygg i grafven neder;
 och skild från vekligt prål och yppighetens flärd,
 han ej beskattad blef, men ärad af en verld.
 Ej Asien klädde än, ej Indier honom födde,
 för honom Söderns folk, och ej dess drufvor blödde;
 osmakligt var ej än hvad helst som nämdes svenskt;
 hans sinne, som hans drägt, var varmt och fosterländskt;
 och inga nöjens gift och ingen ångers smärta
 stal helsan från hans kind och modet ur hans hjerta.
 Nöjd med hvad jorden bjöd och skog och bölja gaf,
 han sökte ingens skygd och hade ingen slaf.
 Med svärdet och en vän han trygg och rik sig trodde,
 och gästfrihet var namn på hyddan, der han bodde.
 Så lefde han förnöjd, och utan qvinligt knot
 han gick med öppet bröst sitt ödes storm emot,
 förtrodde blott åt Gud sitt hjertas tysta klagan
 och kysste faderns hand inunder faders-agan.
 Hans religion var dygd. Ett handslag var hans ed.
 Med samma djerfva mod han tänkte, som han stred,

och manligt dristig, fri, af ingen fördom fången,
 steg djupt i forskningen och höjde sig i sången. —
 I ädle, mossa gror på edra glömda ben,
 er lefnads hjeltedikt är slutad langes'en.

En annan verld står opp. Välan, välan, I fäder,
 hvem är den menskoätt, som på er aska träder?
 O blygd! Är detta er, är detta göters stam,
 fåfänglig, glitterströdd, småsinnad, afundsam,
 med sina små begär, med sina halfva cygder,
 och Söderns yppighet i fattigdomens bygder?
 Hvar är din forna kraft, ditt forna allvar? Hvar
 det hjeltenamn, o folk, som trötta ryktet bar?
 Och nitet, som gaf gods, gaf lif för statens heder,
 och ärans gudadröm och fädrens rena seder?
 Du leker utan blygd på deras helga stoft
 och jollrar fiärdens ord och fångar blommans doft.
 Gå, jag har ingen sång för dylika bedrifter,
 lägg bort ditt ärfda namn och köp dig andra grifter!
 Hvad säger jag? O Gud, o Sverge, Vasars jord!
 Förlåt den vilda sorg, förlåt en ynglings ord,
 som ville ge sitt lif, sin sällhet tusen gånger,
 blott att ej se ditt fall, din blygd, din sena ånger.
 Se, ifrån fallets brant, der svindlande du stod,
 du rycktes nyligen af dina ädlas mod.

Med hjertat mildt och fritt, med håret silfverfärgadt,
 beskyddar Karl ännu ruiner, dem han bergat,
 och Segrarn står bredvid, beundrad af en verld,
 och Oskar växer opp att föra Fingals svärd.
 Skall aldrig deras namn ditt dufna sinne väcka?
 Skall evigt ditt förderf hvar ädel möda gäcka?
 Och är den enda lön, du ämnar deras dygd,
 ett fortsatt skådespel, o Svea, af din blygd?
 Du bär ej utländskt ok. Ditt eget ok är värre.

Hvar slaf af sitt begär har en tyrann till herre.
 Den ej umbära kan bär lätt en oväns band,
 Och svärdet trifves ej uti hans snåla hand.
 Du sofver, Svea folk! Hvem vill din hvila rubba?
 Men sveket med sin dolk, men våldet med sin klubba
 de vaka omkring dig. O, väckte dig min sång
 med djup af grafvens röst, med dån af åskans gång!
 Se, med de väldige ha dina fäder tvistat,
 men nu går solen opp i länder, som du mistat.
 O Finland, trohets hem! O borg, som Ehrnsvärd

byggt,
 nyss lik en blodig sköld från statens hjerta ryckt!
 En tron står opp ur kärr, hvars namn vi knappast vetat,
 och kungar böja knä, der våra hjordar betat;
 en annan skär vår skörd och upptar klippans jern,
 som rodnar utaf harm att smidas till hans värn.
 Hvad återstår oss snart? Allt närmre tränger jätten,
 han står på fjällets spets och ögat slukar slätten. —
 "Men han ger fred och skygd." Välan tag honom mot
 och kyss hans hjeltehand och slumra vid hans fot!
 Förskräckligt vaknar du. Se, stad och hyddor brinna!
 Du man, hvar är ditt svärd? Hvar är din dygd, o
 qvinna? —

Farväl, du Sveas värn, farväl, du hjeltars land!
 Se, Bottnens bölja för vår gråt intill din strand. —
 Gråt, Svea, hvad du mist, men skydda hvad du eger!
 Från Sundets rika strand längst upp till fjällhög Nord
 der lappen flyttar kring sin frihet och sin hjord,
 hvad skogbekrönta berg, hvad fält med skördar prydda!
 O, älska vi vi vårt land, nog ha vi land att skydda.
 Låt, Svea, dina berg fördubblad ge sin skatt,
 låt skörden blomstra opp i dina skogars natt;
 led flodens böljor kring som tända undersåter,

och inom Sveriges gräns eröfra Finland åter!
 Du eger icke allt af fädrens helga bygd;
 haf mer än deras land, haf ännu deras dygd,
 den lugna s'örheten, den djerfva frihetsanden;
 knyt fastare ihop de sprängda samfundsbanden;
 stå ej bekymmerslös midt i en väpnad verld,
 och hvila, om du får, men hvila vid ditt svärd!
 Blif åter, Svea folk, blif åter hvad du varit;
 lär af hvad andra land, af hvad du sjelf erfarit.
 Det frihet är och rätt och ljus du vakar för;
 hör mensklighetens bön, om du ej skaldens hör.
 Se tiden! Är han gjord för svagheten och flärden?
 Eröfrare gå fram, som jordskalf, genom verlden.
 Europas gamla form ej längre hålla vill,
 den nya skapelsen med svärdet yxas till.
 Hvad troner störtas om! Hvad riken sönderstyckas!
 Förtrycket nämns försvar, och rätt är det som lyckas.
 Tror du dig ensam trygg? Så är ej våldets art.
 Var viss, det klappar ock uppå din fjällport snart.
 Betänksamt ödet står, med griffeln höjd att rista
 i kopparn in vår dom, den eviga, den sista.
 Ett ögonblick ännu! Det plånar ut, med köld,
 de nötta kronorna, o Svea, från din sköld.
 Upp, ännu är det tid att deras helgdom berga,
 än har du kung och stat och grafvar till att värja,
 och vålna'n af ett namn, som minnets stolthet gör.
 Kan du ej rädda dem, så kan du dö därför. —
 Se, Bälten kasta än kring dig de fria armar,
 och fjällens fästning står, och himlen sig förbarmar.
 Än sår du egna fält och kan dem fylla än
 med malmstöpt åskas hot, med klingor och med män.
 Än kan du med ditt mod en häpen verld förfära
 och rädda, fallande, åtminstone din ära. —

Så sjöng jag. Solen sjönk. Med stjernor natten kom.
 Till ringa hyddas lugn jag ville vända om.
 Bedröfvad, tyst, jag gick utöfver dödens sängar.
 Men hör! Ett sällsamt ljud far genom harpans strän-
 gar,

och natten ljusnar opp, och röster ropar mig,
 och själen, hög och fri, från stoftet svingar sig.
 I glans är verldens rund för skaldens syn förgången
 En gudom fattar mig. Det bor en gud i sången.

Jag ser en syn. —
 O lyssnen till orden! —
 Det dånar i jorden,
 det flamar i skyn.
 Valkyrior rida
 på frustande hästar.
 Hell, dödsjungfrur, hell!
 I dag skall man strida.
 I Valhalla gästar
 en skara i qväll.

Upp, männer, till striden!
 Den kommer ej mer.
 I dag fäster tiden
 sitt öga på er.
 Se högarnas famnar
 upplåtas med dån,
 och fädernas hamnar
 stå upp derifrån.
 De se, hur I fäkten. —
 Den bortdöda verld,
 de ofödda släkten
 anropa ert svärd.

Mulna hopar
 skaka fädrens spjut.
 Stridslur ropar,
 lösen flyger ut.
 Svärds klingor springa och blodströmmar vandra,
 härarne famna i vrede hvarandra.

Mörker och dam
 omhölja jorden.
 Framåt, fram!
 Strid är för Norden,
 strid är för frihet, för barn och för maka.
 Vägen går framåt, den går ej tillbaka.

Hafvet, förskräckt,
 tiger och undrar.
 Solen är släckt,
 Asa Tor dundrar.
 Undan! Der kommer han, der kommer kungen.
 Blodiga rosor han sår öfver ljungen.

Karlarnes svärd
 brinner i handen,
 slår, och en verld
 bleknar i sanden.
 Fädren, som skåda, hur striden sig vänder,
 klappa från högen i dimmiga händer.

Segern är ryckt
 till oss af hjelten.
 Brusande flykt
 gjuts öfver fälten.

Bäfvän, förstörarn, förödelsebringarn,
jagar de slagne på flåsande springarn.

Den slagtning är slagen,
och fritt är vårt land.
I blod sjunker dagen
vid himmelens rand.
De fallne nerträda
till asarnes hof,
och barderna qvåda
de bleknades lof.

En gud ser jag komma
med kransade hår.
Der växer en blomma
i hvarje hans spår.
Han lyfter de fria
i faderlig famn,
gör svärdet till lia,
och Frid är hans namn.

Och Svea sitter å sin tron på fjällen,
med stjernekrönan omkring gullgult hår.
Hon blickar stilla ner i sommarqvällen;
dess rykte nyfödt genom världen går.
Fullbordat har en dag hvad sekler ämnat:
dess kraft är pröfvad och dess namn är hämnadt.

Se, opp till statens nya tempel tåga
ej skilda flockar, men ett brödrafolk.
Det ligger aska öfver afunds låga,
och tvedrägt faller för sin egen dolk.

Ren som en stjerna blickar religionen,
och lag och frihet hålla vakt kring tronen.

Förderfvet, flärden kan ej längre stanna;
dess smitta flyr för Nordens friska vind;
och allvar hvilar på hvar manlig panna,
och oskuld rodnar på hvar tärnas kind.
Flit, välstånd blicka ur hvar hyddas fönster,
och i palatsen bor det blott förtjenster.

Och fritt är hvarje bröst, och fri hvar tunga,
och statskonst öppen såsom solens ban.
I forna öknar gyllne skördar gunga,
och skeppen dansa öfver ocean.
De milda dvärgar, skymtande i qvällen,
uppläsa skrinlagd rikedom ur hällen.

Och hög och fri, på blåa skyar buren,
står sångens mö, ett barn af Nordens land,
högtidlig, dristig, enkel som na uren;
i harpans strängar stormar hennes hand.
Hon sjunger kraft och mod i millioner,
och Södern lyssnar till de höga toner.

Så såg jag synen
i norrskensnatt.
Dess bilder försvunno,
och stjernorna brunno
vid himlabrynen
igen så matt.

Jag lyfte min hand
 i natten och svor
 att lefva och dö för mitt land.
 Och stormen for
 med orden till himlens rand;
 men stjernor och hafvet och fjällen och heden
 de hörde den dyra, den heliga eden.

Och solen rann opp
 ur lågande öster
 och sken på mitt hopp.
 Och skogarnas röster
 och hafsvågens sorl och den susande nordan
 de sjöngo den dag, då min syn får fullbordan.

Du sofver i skyar
 bak österns port,
 du dag, som vår ära förnyar.
 Upp, skynda dig fort,
 och stig öfver blånande sjö!
 Du ofödde hämnare, kom utan hinder,
 och låt mig få se dina lågande kinder
 och värma mitt bröst i ditt sköte — och dö!

Men I, som kören med gyllne tömmar
 er stjernevagn utöfver Nordens sfer, —
 på Sveas kronor och på Götas strömmar,
 I höge Karlar, blicken nådigt ner!

Rätt ofta tror jag eder stämma höra,
 då tyst och rörd jag blickar till er opp.
 Hon hviskar sakta uti nattens öra
 om forntids ära och om framtids hopp.

Men var ert minne, var er dygd förgäfvets,
 skall Svea falla här i tidens höst,
 en slaf bland folken utan namn, och qväfves
 er hjertelåga evigt i dess bröst; —

då styren stjernbeströdda tistelstängen
 mot hafvets afgrund med förtvifladt mod,
 att med vår jord vår skam må bli förgången,
 och ingen veta hvar ert Svea stod!

KARL XII.

KUNG Karl, den unga hjelte,
 han stod i rök och dam.
 Han drog sitt svärd från bälte
 och bröt i striden fram.
 "Hur svenska stålet biter,
 kom, låt oss pröfva på!
 Ur vägen, moskoviter!
 Friskt mod, I gossar blå!"

Och en mot tio stälde
 af retad Vasason.
 Der flydde hvad ej fälde;
 det var hans lärospån.
 Tre konungar tillhopa
 ej skrefvo pilten bud.
 Lugn stod han mot Europa,
 en skägglös dundergod.

Gråhårad statskonst lade
 de snaror ut med hast:
 den höge yngling sade
 ett ord, och snaran brast.
 Högbarmad, smärt, gullhårig,
 en ny Aurora kom;
 från kämpe tjuguarig
 hon vände ohörd om.

| Der slog så stort ett hjerta
 uti hans svenska barm,
 i glädje som i smärta
 blott för det rätta varm.
 I med- och motgång lika,
 sin lyckas öfverman,
 han kunde icke vika,
 blott falla kunde han.

¶ Se, nattens stjernor blossa
 på grafven längese'n,
 och hundraårig mossa
 betäcker hjeltens ben.
 Det härliga på jorden,
 förgänglig är dess lott.
 Hans minne uti Norden
 är snart en saga blott.

Dock — än till sagan lyssnar
 det gamla sagoland,
 och dvärgalåten tystnar
 mot resen efter hand.

Än bor i Nordens lundar
den höge anden qvar;
han är ej död, han blundar,
hans blund ett sekel var.

Böj, Svea, knä vid griften,
din störste son göms der.
Läs nötta minnesskriften,
din hjeltedikt hon är.
Med blottadt hufvud stiger
historien dit och lär,
och svenska äran viger
sin segerfana der.

Krigssång för skånska landtvärnet.

Hvi pröfvas ej huggande
klingor ännu?
Hvi klyfvas ej skuggande
hjelmar i tu?
Förlorad är tiden
i kojornas skygd.
Till striden, till striden
för fädernebygd!

Trygge sutto vi och hörde
åskorna der ute gå.
Dunderguden, hur han körde,
kunde dock ej Norden nå.

Ifrån vester, ifrån öster,
 hvarje budskap friden svär.
 Plötsligt ropa tusen röster:
 fienden är här, är här!

Mordbrand r hans krigsförklaring,
 falskhet är hans riddarsköld,
 och till menskoblods besparing
 tar han Ehrnsvärds graf — med stöld.

Vi draga det rostade
 svärdet med mod,
 det svärdet, som kostade
 tusendes blod.
 Snart vilja vi pröfva,
 om eggen är god,
 om jätten kan döfva
 båd' klinga och mod.

Låt den snåle kronor samla
 hvar han kan en krona få,
 Sveas kronor tre, de gamla,
 låter han väl bli ändå.

Här bland Odens ätteläggjar
 trifves han ej länge just,
 och hans stridshäst sällan gnäggjar
 mer än en gång på vår kust.

Derför bor, från fordomtida,
 sjelfbestånd bland bergen än;
 derför Sveas stjernor skrida
 ännu öfver frie män.

Så länge gullskenade
 karlvagnen går,
 så länge hvitmenade
 fjällryggen står,
 och jern bor i grufva,
 och männer å strand,
 så länge de kufva
 ej Svithiods land.

Inga nya rön vi tarfva,
 möta faran utan sorg;
 ryssen kommer — men från Narva,
 dansken — men från Helsingborg.

Hvarför mäter icke hjelten
 sjelf sin kraft med svenske män?
 Obetvunget inom Bälten
 hvilat Göta lejon än.

Men den kloke vill ej draga
 sjelf åstad, och det med fog:
 det är farligt till att jaga
 i den djupa lejonskog.

Ty skogskungen vakar på
 jägarens ban,
 han ryter, han skakar på
 gnistrande man.
 Han lyss ej till böner,
 han räds ej för hot;
 de osällas söner
 hans kula gå mot,

Stor är deras här att nämna,
tallös såsom hafvets sand,
och det enda val de lemna:
döden eller slafvars band.

Derför är det lätt att välja
för en hvar, som föddes fri.
Ej de stridande vi tälja,
blott de slagne tälja vi.

Så mötom de sökande
härar med mod,
så släckom de rökande
åskor i blod!
Ej vilja vi bida,
ty bloden är ung,
och skönt är att strida
för land och för kung.

Hur härligt att draga de
trotsiga ned!
Hur lustigt att jaga de
glesnade led!
På sträckande kampar
de flykta, farväll!
Förskräckelsen trampar
de flyendes hæl. —

Solen sjunker, och med solen
sjunker äfven stridens gny,
men ett präktigt sken kring polen
purpurfärgar haf och sky.

Och med böjda knän vi prisa
härars Gud, som allt förmår;
våra söners söner visa
stridens fält om tusen år.

Den fallne skall hvila i
fädernas jord;
hans rykte skall ila i
sjelfständig Nord.
De åldrige komma
på vacklande staf
och lägga en blomma
på ynglingens graf.

En flicka med sväfvande
lockar skall gå
och fälla en bäfvande
tår deruppå.
Och skalderna sjunga
med hjertat i brand
den slumrande unga,
som föll för sitt land.

Snart stormen tiger,
och solen ler,
och friden stiger
från himlen ner.
Kring bygden skallar
blott fröjd och ro,
och under tallar
de frie bo.

Och dagen firas
 med dans och lek
 vår panna siras
 med krans af ek.
 Den fyllda kannan
 kring laget går,
 och ingen annan
 är skåln än vår.

Sång för Jämtlands fältjägare.

DET rör sig, det hvimlar vid skogens bryn,
 gevären blixtra mot dagen,
 och hurraropet flyger mot skyn:
 då gläder sig döden med bister syn,
 ty hans förpostkedja är dragen.
 Och framåt hon ilar från trakt till trakt:
 det är svenske män, det är Jämtlands jagt.

Vi jaga, som björnen han jagar i nord,
 som lejonet jagar i söder.
 Dock — deras jagt är för glömskan gjord:
 vårt villebråd är det skönsta på jord,
 en Sveriges ovän, som blöder.
 För Sveriges ära, för Sveriges makt
 öfver berg, öfver dal skallar Jämtlands jagt.

Bespara dig flykten och fall med mod,
 du ovän från östan, från sunnan!
 Bakefter dig ilar skidlöpare god,
 och aldrig irrar hans vingade lod;
 med lifvet du kommer ej u.nan.
 På den har döden sin hand re'n lagt,
 som råkar i skotthåll för Jämtlands jagt.

Stån trygga, I hyddor i dalarnes natt!
 Stån trygga, I snöfjällar höga,
 der stjernehalvvet sin krona satt!
 Och, Storsjö, blicka mot himlen gladt,
 du fjällens mörkblåa öga!
 Kring er och kring fädernas grafvar på vakt
 stå svenske männer, står Jämtlands jagt.

Du fosterländska, du fria jagt,
 som jagar för landet och kungen!
 På faran gifver ej jägaren akt,
 han leker med henne så oförsagdt,
 och dör han, så dör han besjungen.
 Och tusende eko i fädernetrakt
 upprepa sången om Jämtlands jagt

Skytten.

FÄDREN buro svärd och båga,
 och till mannen ännu svärdet hör;
 men vi bära eld och låga
 slumrande uti det trogna rör.
 Det är qvaft i sluten kammar,
 der vårt väsen bleknar bort i tvång;
 därför ut bland skogens stammar,
 ut på fälten ibland lif och sång!

Der är skönt, när våren diktar
 sina qväden i den gröna lund;
 der är skönt, när hösten svigtar
 under bördan af hvar gyllne rund;
 skön är vintern sjelf, en saga,
 mörk, men djuptänkt, blott vi den förstå;
 han har spårsnö till att jaga,
 men till grafvens stilla land också.

Öfver dalar, berg och floder
 ströfva tappert, öfva kraft och mod!
 Öfningen är konstens moder,
 lägg en själ i hvart bevingadt lod!
 Kroppen måste lyda anden,
 och all kraft är lugn, som ej är svag;
 därför darra ej på handen,
 den, som darrar, hör ej till vårt lag.

Säker hand och säkert öga!
 Ingen vet, hvad villebråd vi få,
 om det en gång börjar snöga
 stormande utur nordöstlig vrå.

Högt är då det spel vi spela,
 vildt går jagten ifrån trakt till trakt.
 Dubbelt farligt då att fela,
 men ock dubbelt skön den vilda jagt!

Det eviga.

VÄL formar den starke med svärdet sin värld,
 väl flyga som örnar hans rykten;
 men någon gång brytes det vandrande svärd
 och örnarne fällas i flykten.
 Hvad våldet må skapa är vanskligt och kort,
 det dör som en stormvind i öknen bort.

Men sanningen lefver. Bland bilor och svärd
 lugn står hon med strålande pannan.
 Hon leder igenom den nattliga värld,
 och pekar alltjämt till en annan.
 Det sanna är evigt: kring himmel och jord
 genljuda från slägte till slägte dess ord.

Det rätta är evigt: ej rotas det ut
 från jorden dess trampade lilja.
 Eröfrar det onda all världen till slut,
 så kan du det rätta dock vilja.
 Förföljs det utom dig med list och våld,
 sin fristad det har i ditt bröst fördold.

Och viljan, som stängdes i lågande bröst,
 tar mandom, lik Gud, och blir handling.
 Det rätta får armar, det sanna får röst,
 och folken stå upp till förvandling.
 De offer du bragte, de faror du lopp,
 de stiga som stjernor ur Lete opp.

Och dikten är icke som blommornas doft,
 som färgade bågen i skyar.
 Det sköna, du bildar, är mera än stoft,
 och åldern dess anlet förnyar.
 Det sköna är evigt: med fiken håg
 vi fiska dess guldsand ur tidens våg.

Så fatta all sanning, så våga all rätt,
 och bilda det sköna med glädje!
 De tre dö ej ut bland menskors ätt,
 och till dem från tiden vi vädje.
 Hvad tiden dig gaf må du ge igen,
 blott det eviga bor i ditt hjerta än.

Fridsröster.

NÄR de mäktige på jorden
 trampa en föraktad ätt,
 och i södern och i nordens
 styrkan öfverallt har rätt;
 när den svagare förtryckte
 svekets dolk i gördeln bär,
 i din egen barm du flykte
 och slut frid med verlden der!

Stiger dagen på det höga,
blickar glad och fridsäll ner,
hata ej! Hans rena öga
djupet af ditt hjerta ser.
Kommer qvällen med sin stjerna —
qvällen är med friden slägt:
stäng ditt bröst för hat, så gerna
som din dörr för nattens fläkt!

Döm ej strax den vilseförda,
stolte broder, med förakt!
Icke vägde du den börda
ödet på hans skuldra lagt.
Icke talte du de strider,
som han stridde för sin dygd;
icke vet du hvad han lider
af sin ånger, af sin blygd.

Du, som hämd och hat förkunnar
i din egen himmels namn,
ser du icke, himlen unnar
rum åt alla i sin famn.
Om den slutna evighetens
dolda rådslag hvad vet du?
Hvem har mätt barmhertighetens
bottenlösa djup ännu?

Ack, hvad gör det, hur vi kalla
denne far, som dock är vår?
Hvad tillfälligt är må falla,
det väsentliga består.

Männ' den vise med sin lära,
 än så djup, så konstigt bygd,
 kommer verdens Gud mer nära,
 än den vilde med sin dygd?

Hör mig, hör mig, gode fader,
 väsen bakom verden gömdt!
 Ibland jordens myriader
 lys de många, som dig glömt!
 Tyd för dem instiktningssorden
 till hvad ädlast jorden såg:
 "Gudi ära, frid på jorden,
 menskorna en helig håg!"

Menska, någon himmelsk flamma
 lefver i dig, vårda den;
 frid och kärlek måste stamma
 från den faderliga vän.
 Vet du på din lefnads gåta
 något tröstligare svar
 än att älska och förlåta
 sönerna af samma far?

Är du lycklig, väl, så gläd dig
 åt din lycka med en hvar,
 och ju mer du delar med dig,
 desto mera har du kvar.
 Räck oss handen, vägra ingen,
 låt hvar glädje, som du njöt,
 flyga genom brödraringen
 liksom en elektrisk stöt!

Om du lider, om du faller
 misskänd, utan tröst och hopp,
 genom lifvets fångselgaller
 se i öppna himlen opp,
 der hvar hatfull själ, hvar bitter,
 svartnar som en slocknad brand,
 och försonligheten sitter
 på den högstes höggra hand.

Yngling, du, hvars stjerna rullar
 öfver lifvets paradis,
 sola dig på dina kullar,
 hata ej, var glad och vis!
 Medan än bekymret tiger,
 drick ur kärlekens pokal,
 drick dig varm, förrän du stiger
 ner i årens kalla dal!

Du, som re'n med fulla händer
 uppå lifvets höjder står,
 gör det goda, förr'n du vänder
 åter med förblekta hår!
 Bygg med svettig flit din boning,
 bygg den uti fridens land,
 bjud hvar ovän till försoning
 och hvar vän till stöd din hand!

Du, som släpar sista stenen
 opp till lifvets pyramid,
 vill du från dess höjd se scenen
 utan fasa, så eg frid!

Ack, du vet ej hvar du landar
ifrån dödens stilla haf,
derför mana goda andar,
endast goda till din graf!

Innan än din plats är öde
bland de lefvande, gör godt;
dö, och hoppas bland de döde
ingen hämd, försoning blott!
Ingen ånger, ingen vrede
till din sotsäng tränge sig!
Stilla saligheter brede
sina vingar öfver dig!

ANMÄRKNINGAR

SVEA. Skaldestycket Svea författades 1811 och belönades med svenska akademimens stora pris. Kort förut hade Sverige efter ett olyckligt krig med Ryssland förlorat Finland, och från flera håll var dess sjelfbestånd hotadt.

Sid. 4. Roms beseegrare: nordiska folk, svenskarne stamförvandter; — Odens ätteläggare: svenskarne betecknas här såsom härstammande från Oden, den ypperste af gudarne i den gamla nordiska gudaläran.

Sid. 6. beskyddar Karl ännu ruiner, dem han bergat. Konung Karl XIII hade kort efter sin tronbestigning nödgats sluta freden i Fredrikshamn (1809), hvilken visserligen beröfvade Sverige $\frac{1}{3}$ af sitt område, men likväl afvärjde ännu större hotande faror.

“ segrarn: kronprinsen Karl Johan, 1810 utkorad till svensk tronföljare, 1818—44 Sveriges konung.

“ “ Oskar växer opp att föra Fingals svärd. I Ossians skotska folkdikter besjunges Fingal såsom den tappreste af alla Skotlands kämpar. Efter den unge Oskar, Ossians son och Fingals sonson, äfven en af den Ossianska diktens hjeltar, hade konung Oskar I i dopet erhållit sitt namn.

“ 7 borg, som Ehrnsvärd bygt: Sveaborg, Finlands starkaste fästning, grundlagd af fältmarskalken August Ehrensvärd 1749, genom förräderi öfverlemnad till ryssarne under 1808 års krig.

Sid. 7. En tron står opp ur kärr, o. s. v. Har afseende på Rysslands hufvudstad Petersburg, grundlagd under Karl XII:s ryska krig af tzar Peter I på öar vid Novafiodens utlopp i Finska viken.

Sid. 8. Eröfrare gå fram, som jordskalk, genom världen. Syftar på Napoleon I, Frankrikes kejsare, och hans eröfringståg under de första åren af innevarande århundrade.

Sid. 9. Valkyrior: stridsjungfrur, hvilka onligt den nordiska gudasagan utsändes till hvarje strid för att till gudarnes boning föra de fallne kämparne.

“ “ Valhall: gudarnes boning, hvarest de, som äro fullt fallit i striden, församlades.

“ “ högarnas famnar upplätas: grafhögarna, hvarest i forntiden tappra krigare blifvit jordade, öppna sig.

Sid. 10. Asa-Tor: styrkans och modets Gud i den nordiska gudasagan; ansågs äfven såsom åskans gudomlighet.

Sid. 11. asarne: så kallades de gamla nordiska gudarne.

“ “ barderna: skalderna.

Sid. 12. Dvärgar: små människolika väsenden, hvilka enligt den nordiska gudasagan ansågos bo i jorden och i bergsklyftorna och troddes förstå att arbeta de der förborgade skatter.

Sid. 13. stjernevagn: stjernbildens Karlavagnen (stora björnen) ansågs hafva fått sitt namn efter de svenska konungarne med namnet Karl.

KARL XII. Sången öfver Karl XII, som efter hand blifvit en svensk nationalsång, författades ursprungligen vid en fest till hjeltekonungens minne, som 30 Nov. 1818 på den 100:e årsdagen af hans död firades vid universitetet i Lund.

Sid. 14. Tre konungar tillhopa: konungarne af Danmark, Polen och Ryssland, med hvilka Karl XII under större delen af sin regering förde ärofulla krig.

Sid. 15. en ny Aurora: konungen af Polen, August den starke, skickade, för att afvärja Karl XII:s infall i Polen 1701, bland andra sändebud äfven sin älskarinna, den sköna grefvinnan Aurora v. Königsmark, sondotter till den berömda svenske fältherren Otto Vilhelm v. Königsmark. Hon blef icke mottagen af Karl XII.

“ “ dvärgalåten: dvärgarne ansågos såsom listiga, illfundiga och egennyttiga väsenden; deras sång betecknas här såsom uttryck för småsinthet, lullpenhet och egennyttia.

“ “ resen: jätten.

KRIGSSÅNGEN FÖR SKÅNSKA LANDTVÄRNET
diktades 1808 under det olyckliga finska kriget och var närmast föranledd af den då påbjudna utskrifning af det s. k. landtvärnet i Skåne.

Sid. 16. Åskorna der ute: syftar på de stora krig, af hvilka det öfriga Europa vid denna tid hemsöktes.

Sid. 17. Ehrnsvärds graf: se anm. till sid. 7.

Sid. 18. från Narva—från Helsingborg. I slaget vid Narva 1700 vans en stor seger öfver ryssarne, och vid Helsingborg 1710 öfver danskarne. Sveriges fiender kommo från trakter, som erinrade om deras lidna nederlag.

Sid. 25. Lete: en af underjordens floder i den grekisk-romerska gudaläran. En dryck ur dess vatten troddes medföra glömska af det förlutna.

Sid. 27. myriader: egentligen ett antal af 10,000; här i betydelsen af en stor mängd i allmänhet.

SVENSKA FOLKBÖCKER:

- No. 1. Gustaf II. Adolfs sista Julafton, berättelse af J. O. Åberg. Pris 20 cents.
No. 2. Speldosan, novell af Wilhelmina Gravallius. Pris 20 cents.
No. 3. Axel, romans af Esaias Tegner. Pris 10 cents.
No. 4. Dödsringen, novell af Alfred Friedmann. Pris 30 cents.
No. 5. John Frisk, roman af Manfred. Pris 30 cents.
No. 6. Drinkarens son, novell. Pris 10c.
No. 7. Begravnings-entreprenörens äfventyr, novell från engelskan. Pris 10c.
No. 8. Kärlekens makt, novell. Pris 10c.
No. 9. Postbonden, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 10. Vid ett högt fönster, af Anna A. Wästberg. Pris 10c.
No. 11. Karl IX. och Vermlänningen, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 12. Karl XII. i Stralsund, af J. O. Åberg. Pris 25c.
No. 13. En Fruntimmerskarl, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 14. Karl XV. och Dalkullan, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 15. Braskans Marknadsresa, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 16. I sorg, roman af Ernst Wickert. Pris 50c.
No. 17. Furstinnans smycke, af J. O. Åberg. Pris 10c.
No. 18. Hämnden, novell af Öda. Pris 20c.
No. 19. Skräddarne i Greiffenhagen, af J. O. Åberg. Pris 15c.
No. 20. En märkvärdig julafton. Pris 10c.
No. 21. Tre berättelser af nyare författare. Pris 15c.
No. 22. Rifjernet, af J. O. Åberg. Pris 10c.
No. 23. Armbandet, eller Den klufna ormen, roman af J. y. Brn. Pris 75c.
No. 24. Oscar I. och skogvaktaren, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 25. Sjönödslöftet och min sommarprest, af August Strindberg. Pris 10c.
No. 26. Misstaget, berättelse af Vilh. von Braun. Pris 10c.
No. 27. Flickan i Norrström, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 28. Dödens engel, religiöst poem af J. O. Wallin. Pris 10c.
No. 29. En läderska, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 30. Svea, med flera fosterländska Sånger, af Esaias Tegner. Pris 10c.
No. 31. Mjölnarflickan vid Lytzen, af J. O. Åberg. Pris 15c.
No. 32. Ett rum och ett hjerta, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 33. Sinclairsvisan. Pris 10c.
No. 34. På jagt efter lyckan. Af Honom Sjelf. Pris 25c.
No. 35. Skräddarns skulle ha' dans, af August Strindberg. Pris 10c.
No. 36. Björneborgaren, af J. O. Åberg. Pris 10c.
No. 37. Adjutanten, af V. v. Braun. Pris 15c.
No. 38. En konungasons öde, af J. O. Åberg. Pris 10c.
No. 39. Gustaf III. och smålänningen, af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 40. Baner i säcken, af J. O. Åberg. Pris 25c.
No. 41. Bilder ur lifvet, af A. H. Pris 10c.
No. 42. Silfverflaskan, en australisk-europeisk skildring, af O. Höfer. Pris 60c.
No. 43. Snapphanen, berättelse från Karl X. Gustafs tid, af J. O. Åberg. Pris 10c.
No. 44. En barndomsflamma, pennritning af Pehr Thomasson. Pris 10c.
No. 45. Nattvardsbarnen, dikt af E. Tegner. Pris 10c.

SÄNDAS PORTOFRITT vid mottagandet af beloppet. Summor under en dollar kunna sändas i 2-cents frimärken.

Profnummer af "Svensk Familj-Journal" fritt.

G. RASMUSSEN'S BOKHANDEL, (ETABLERAD 1874.) 235 Fifth Ave. S.,
Minneapolis, Minn.

THE DOLLAR CAMERA

AND OUTFIT COMPLETE

PRIS
\$1.00

Denna utstyrel innehåller:

- 1 Camera, 1 ark gummipapper, 1 paket cartonger,
- 1 paket Natron och andra kemikalier, 6 Torra plåtar,
- 2 Framkallningsbrickor, 1 Undervisningsbok,
- 1 paket Blått kopieringspapper, 1 kopieringsram.

Fullständig, Praktisk, Fullkomlig och Billig!

Denna utstyrel är fabrikerad omsorgsfullt och enkom för minuthandeln. Allt är nätt, rent och behagligt — icke någon ting som helst billigt eller similt i de s utseend. Den är tillverkad under uppsyn af en erfaren fabrikant af fotografiska materialer och allt hvad den består af är KÄNDT att vara det bästa, som kan erhållas för det ändamål den är afsedd för. Instruktionerna äro fullständiga och tydliga och visar antera att utstyrelsen skall producera fullkomliga fotografier, om de följas. Utstyrelsen är alldeles fullständig — innehållande allt som är nödvändigt för ögonblickligt begagnande. Den är försedd med 6 torra plåtar, hvilket gifver brukaren likaså många negativa. Cameran är en nätt låda af hårdt trä, öfverdragen med morocco papper och har en fullständig lins och mössa, med slida för plåtar inuti och slidhjul. Hela utstyrelsen är innesluten i en solid och nätt yttre låda, hvilken sedan tjänar till en utmärkt Gummilampa. Vi försä hvarje order med ett elegant profkort i tvenne kulörer, brukande otvanbeftliga bild förstord — med fotografier från Cameran, tagna på detsamma.

STÖRRE APPARATER TILL JEMFÖRELSEVIS BILLIGA PRISER.
POSTPORTO 15 CENTS EXTRA.

The Dollar Type Writer.

Style of Type and number of Characters used in the Dollar Typewriter

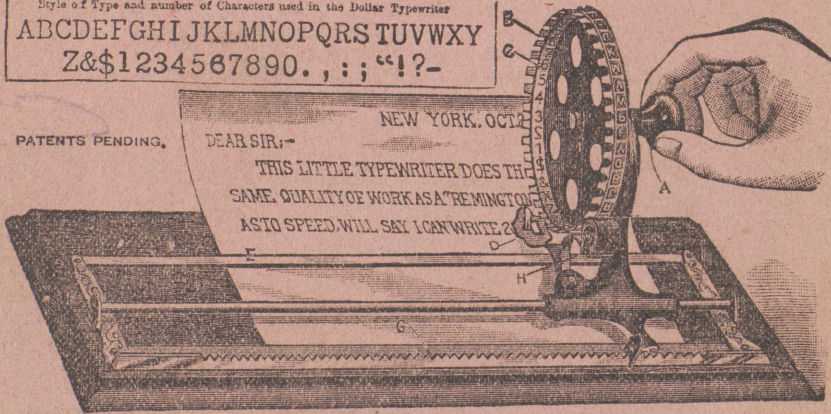
ABCDEFGHIJKLMN OPQRS TUVWXY
Z&\$1234567890.,;“!?”-

PATENTS PENDING.

DEAR SIR,-

NEW YORK, OCT 12

THIS LITTLE TYPEWRITER DOES THE
SAME QUALITY OF WORK AS A REMINGTON
AT 50 SPEED WILL SAY I CAN WRITE 20

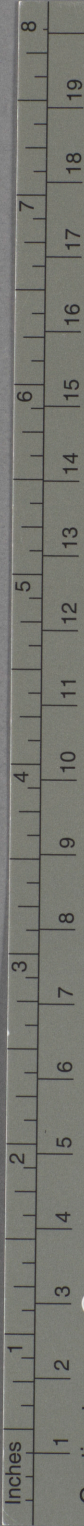

En makalös billig, nöjsam och nyttig skrifmaskin. Fullständig anvisning med följer. **Pris \$1.00**, postporto 15 Cts. extra.

AGENTER ÖNSKAS!

C. RASMUSSEN PUBLISHING CO.

235 Fifth Ave. S.,
MINNEAPOLIS, MINN.

Centimetres **TIFFEN® Color Control Patches**

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
			